

UFA verlicht het werk van de huisartsen in de achterstandswijken van Utrecht en Amersfoort

JAARVERSLAG 2016

Uurgesprek

Welzijn-op-Recept

Victor

Wijkapotheker

Studiereis

Wijksafari

Declaratie-ondersteuning

Tolkentelefoon

SCIL screening

Verwijswijzer

Scholing

Opleidingsvouchers

Studieboeken

Schriftelijke patiëntenvoorlichting

Mondelinge patiëntenvoorlichting

Academisering

Afstemming Huisartsenverenigingen

Afstemming NZa

Afstemming Gemeentes

Afstemming Zorgverzekeraars

Algemeen

Met veel plezier maken wij de inzet van UFA in het jaar 2016 zichtbaar. In bovenstaand beeld is dit compact samengevoegd.

Alleen praktijkoverstijgende projecten

Vanaf 2016 is UFA overgegaan van een gemengd praktijk-overstijgende en praktijk-gebonden beleid naar alleen praktijk-overstijgende projecten waarbij initiatieven voor nieuwe projecten veel meer bij UFA zelf komt te liggen. Om dit te realiseren heeft UFA een fondscoördinator geworven die als vliegwiel fungeert tussen bestuur, huisartspraktijken en derden. Sonia Jennings vervult sinds 1 april 2016 deze functie, en het werkt! Een flink aantal projecten is in de steigers gezet en we hebben hoge verwachtingen van 2017.

Veranderingen in 2016

Naast het aanstellen van de fondscoördinator hebben enkele andere bestuurlijke veranderingen plaatsgevonden: Ellen van der Vorst heeft UFA na vele jaren verlaten omdat zij namens de zorgverzekeraar plaatsnam in het UFA bestuur en zij een transfer maakte van Zilveren Kruis naar de Gemeente Utrecht. Wij hebben Ellen heel hartelijk bedankt voor inzet en gelukkig zien we elkaar nog, maar nu in een andere rol voor haar. Martin de Boer heeft vanuit de Zilveren Kruis Achmea organisatie de functie van Ellen overgenomen, zowel bij Zilveren Kruis als in het bestuur bij UFA. Martin is inmiddels goed ingewerkt en is ook penningmeester van UFA. Bij de bestuurlijke besloemingen willen we zeker ons nieuwe beleidsplan met nieuwe missie en visie noemen en ook ons interne huishoudelijke reglement is in 2016 vernieuwd.

Indeling achterstandshuisartspraktijken

Om die praktijken die de meeste druk vanuit de achterstandswijken ervaren te herkennen heeft UFA een sterren indeling van de achterstandshuisartspraktijken gemaakt: ★(nauwelijks achterstandspatiënten tot 3%), ★★(enige tot 10% achterstandspatiënten) en ★★★(redelijk veel patiënten; meer dan 10% maar minder dan 50%). Vanaf 2017 hanteert UFA een ★★★★-categorie: grotendeels achterstandspatiënten (meer dan 50%). UFA projecten worden in de laatste twee categorieën uitgerold waarbij ★★★★prioriteit en voorrang krijgt.

Realisatie van scholingen en projecten

UFA voorjaarscholing: LVB

De UFA voorjaarscholing betrof het omgaan met mensen met LVB (Licht Verstandelijk Beperking), gegeven door twee straatdokters uit Rotterdam. De SCIL, een screentest voor intelligentie, is uitgelegd en kan door huisartspraktijken worden aangeschaft. Op de scholing waren AVG-artsen en artsen uit Utrecht die met dak- en thuislozen werken aanwezig, zodat er ook nuttige contacten gelegd werden.

UFA najaarscholing in de Week van de Alfabetisering

De najaarscholing werd georganiseerd in samenwerking met de Gemeente Utrecht, Stichting Taal doet Meer en het UMC en stond in het teken van de Week van de Alfabetisering. Op het Stadskantoor werd een lezing gegeven door prof. Janny Rademaker (NIVEL/Universiteit Maastricht) over herkennen van en omgaan met laaggeletterden waarna in workshops deelonderwerpen getraind konden worden. Met 150 deelnemers was dit een zeer succesvolle bijeenkomst. Behalve de scholing werd in de week voorgelezen in de klas door huisartsen, was er een speciale uitzending van BingoFM, dat zich richt op deze doelgroep. In deze speciale uitzending heeft Berthon Rikken als professional samen met een Taalambassadeur als ervaringsdeskundige een uur kunnen vertellen over Gezondheid & Laaggeletterdheid.

UFA bij BingoFM

Als spin-off is elke woensdag een huisarts in het lunch-programma van Sonja van Stek bij BingoFM te gast. Berthon heeft in begrijpelijke taal gepoogd over griep en de grieprik te vertellen, heeft samen met diabetes- verpleegkundige Annejet Kok twee maal over diabetes kunnen vertellen, huisarts Ria van Bodegom van Gezondheidscentrum Kanaleneiland heeft met longverpleegkundige Karin Moroni verteld over COPD en huisarts Rebecca Houtman en apotheker Sylvia Verwoert hebben uitleg gegeven over slaapproblemen en slaapmiddelen. In het voorjaar staan uitzendingen met andere huisartsen op de rol. De opnames zullen ook op de UFA-website gezet worden, zodat artsen en anderen dit kunnen gebruiken voor hun zorgverlening. In het voorjaar van 2017 worden de uitzendingen geëvalueerd. Allen die hebben meegewerkt: dank!

Succesvolle UFA Studiereis

In september is de tweede UFA-studiereis geweest, na Berlijn in 2015 bleven we nu in eigen land en hebben we Amsterdam, Rotterdam en plattelandspraktijken in Oost-Groningen bezocht. Behalve huisartsen waren POH's, GEZ- coördinatoren, HUS, beleidsmedewerkers van gemeente en de zorgverzekeraar mee. Deze trip was minstens zo succesvol als het bezoek in Duitsland in 2015 doordat de zorg- en welzijnssystemen uiteraard veel meer overeenkomen en we veel meer best practices kunnen overnemen. UFA is bezig een aantal hiervan te onderzoeken en als pilot in 2017 te implementeren in Utrecht en Amersfoort. Twee noemen wij alvast: de Wijk-safari's en Welzijn-op-Recept.

Victor

Een belangrijke spin-off van onze reis naar Duitsland in 2015 was het ontwikkelen van een VICTOR (in Duitsland AGNES geheten). Door GEZ Zuilen/Ondiep is VICTOR met behulp van financiële ondersteuning van UFA verder ontwikkeld. Door de actieve rol van de apotheker hierbij is dit project door de beroepsorganisatie gehonoreerd met de KNMP-innovatie-prijs 2016! UFA is uiteraard trots haar steentje hieraan bij te hebben gedragen, het sluit helemaal aan bij de missie van UFA innovatieve projecten te bedenken en ondersteunen, maar alle lof voor Zuilen Ondiep GEZond!

Leergang Achterstandswijken

Een andere spin-off van de Berlijnreis is de ontwikkeling van de Leergang Achterstandswijken, bedoeld voor nieuwe werkers in zowel de huisartsenpraktijk, de buurtteams en anderen (zoals wijkverpleging). De ontwikkeling is door UFA en Inluzio neergelegd bij Stichting Volte en het plan is om in 2017 een eerste pilot hiervan te kunnen draaien.

Tolkentelefoon vergoeding

Na langdurige en aanhoudende verzoeken van huisartsen heeft UFA besloten de tolkentelefoon weer (tijdelijk) te vergoeden. Voor een aantal huisartsen is de tolkentelefoon een onmisbaar instrument in goede zorgverlening. Omdat UFA als uitgangspunt heeft geen projecten structureel te ondersteunen gaat UFA proberen om blijvende financiering via reguliere kanalen te regelen. Helaas hebben we eind 2016 het tij tegen en is inbedding in bestaande financieringsstructuur verder weg dan ooit. Met behulp van landelijke partners blijven we ons hiervoor sterk maken.

Asielzoekers overname in huisartsenpraktijken

Met medewerking van de HUS is afstemming geweest over de overname van asielzoekers uit de asielzoekerscentra in de reguliere huisartsenpraktijken. De instroom van deze soms bewerkelijke gezinnen is vaak in de wijken met voor hen geschikte maar vooral goedkope huisvesting, waardoor achterstandsdokters ook hier weer veel meer dan gemiddeld belast worden. UFA heeft met de HUS de procedure met Vluchtelingenwerk doorgenomen. UFA zorgt voor medisch-inhoudelijke ondersteuning door middel van bijvoorbeeld scholing en websites, HUS zorgt voor de organisatorische randvoorwaarden.

Project Laaggeletterdheid

Het project Laaggeletterdheid, waarbij huisartspraktijken gescreend worden op toegang en getraind worden in omgang met Laaggeletterden, is gestart in een achttal praktijken in Utrecht en één in Amersfoort. Het project is ooit in 2014 gestart door Sjouk van Beukering en Thomas Knol in samenwerking met Renée Geerse van Raedelyjn en is door Thomas Knol en Annemaaike Roeters verder ontwikkeld en wordt inmiddels gedragen door twee jonge huisartsen; Meike Klinkhamer en Suzanne van de Els. We gaan in 2017 door met includeren van huisartspraktijken.

Opleidingsvouchers

UFA stelt vanaf 2016 opleidingsvouchers beschikbaar, waarmee scholingen gericht op achterstandsproblematiek door huisartsenpraktijken ingekocht kunnen worden. Met name Pharos biedt dergelijke scholingen aan. We gaan in het eerste kwartaal van 2017 met Pharos een lijst opstellen met beschikbare scholingen.

UFA ook voor Amersfoort

In 2016 hebben we hele grote stappen kunnen maken in Amersfoort. De U van UFA wordt ten onrechte voor de Domstad aangezien maar staat voor de provincie Utrecht. Amersfoort heeft ongeveer 15% van de totale UFA-patiëntenpopulatie. Het probleem is dat de achterstandspostcodes veel meer verspreid over de stad zitten waardoor, anders dan in Utrecht, er geen wijken zijn met zeer grote aantallen achterstandspatiënten. Inmiddels heeft UFA-bestuurder en huisarts Sylvie Deconinck uit het Soesterkwartier een directe verbinding met de HCE en de gemeente gelegd, zijn opleidingsvouchers gebruikt en is in één praktijk het project Laaggeletterdheid gestart.

Hoewel de halfjaarlijkse UFA scholingen in Soesterberg, tussen Utrecht en Amersfoort in, gegeven werden, bleken vooral Utrechtse vertegenwoordigers te komen. In 2017 gaan we de activiteiten hierin splitsen waarbij we succesvolle scholingen wederzijds gaan overnemen.

Boek "Zorg voor migranten, laaggeletterden en andere kwetsbaren in de huisartsenpraktijk"

Landelijk waren er heel veel ontwikkelingen in blijde en minder blij zin. Een mijlpaal is het verschijnen van het boek "Zorg voor migranten, laaggeletterden en andere kwetsbaren in de huisartsenpraktijk", een initiatief van Pharos en het NHG. Omdat Utrecht voorop liep

met de invoering van Buurteams heeft Berthon Rikken een paragraaf over de Sociale Wijkteams mogen meeschrijven. De presentatie van het boek gebeurde op een zeer druk bezocht landelijk congres in Ede, waar ook het boek "Zorg voor migranten, laaggeletterden en andere kwetsbaren in de huisartsenpraktijk" werd gelanceerd.

Nieuwe financieringsstructuur achterstandspraktijken

De landelijke betrokkenheid betrof verder de participatie in de ontwikkeling van een nieuwe financieringsstructuur voor achterstandspraktijken door de NZa. De huidige indeling van de postcodes voldoet niet meer. Het NIVEL heeft onderzoek gedaan naar een ander concept, maar de besprekingen van onze vertegenwoordigers met de NZa en de LHV hebben tot nu toe tot een impasse geleid. In het voorjaar van 2017 staat een grote landelijke strategiebijeenkomst op de rol onder de noemer "Zorg om Zorg in Nederland".

Een blik op 2017

Voor 2017 staat een nieuwe website met bijbehorende nieuwe huisstijl en logo op het programma en ook de Nieuwsbrief wordt aangepast waarmee de berichtgeving directer en helderder wordt gemaakt.

De scholing in het voorjaar is gericht op medicatie en in het najaar op palliatieve zorg. De netwerkreis gaat naar Nijmegen, Maastricht en België.

Al met al heeft UFA een flinke draai kunnen maken en zijn we trots op de projecten die lopen, en bedanken iedereen die hieraan meegewerkt heeft. Maar vooral zijn we trots op alle huisartsen, assistentes, POH's en anderen die in de huisartspraktijken in de achterstandswijken het soms zware werk gedaan hebben. Niet altijd makkelijk, maar vaak wel louterend, want je kunt voor deze mensen die het zelf vaak niet goed kunnen vinden in Nederland en de Nederlandse zorg, het verschil maken.

Wij zien er naar uit ook in 2017 weer samen met iedereen ons steentje bij te dragen,

Berthon Rikken, voorzitter UFA